

Minister van Buitenlandse Zaken (Stikker) aan ministerie van Buitenlandse Zaken, 14 nov. 1951

Voor Drees, mede voor Peters en Blom, van Stikker.

Het gesprek met Eden vond wegens diens ongesteldheid niet plaats. Ik sprak uitvoerig met Pearson Dixon, die het verzoek van ons in nota Indonesië volkomen juist achtte en in deze geest met Eden zou spreken.

In bijeenkomst Brussels Pact, waar Eden wel aanwezig was, gaf ik een beknopte uiteenzetting en overhandigde nota. Mijn uiteenzetting ondervond algemene instemming. Van Zeeland onderstreepte mijn opmerking dat de betekenis van internationaal recht een dieptepunt bereikte en dat alle andere Westerse landen daartegen een gezamenlijk blok moesten vormen. Dit vond instemming bij Schuman, Eden en Bech. Er bestaat een mogelijkheid, dat Engeland Zafrullah Khan zal vragen bij Subardjo op matiging aan te dringen.

Hedenochtend had ik een gesprek met Subardjo. Deze was niet in het bezit protestnota Indonesische Regering. Ik heb hem deze voorgelezen en heb afschrift overhandigd van het antwoord, dat wij heden zouden verzenden. Opnieuw bleek, dat Subardjo bereid is apaiserende invloed in Djakarta uit te oefenen. Subardjo hoopt, dat binnen afzienbare tijd verkiezingen kunnen worden gehouden en dat dan een regering naar voren zal komen, welke tot samenwerking bereid is en op grotere meerderheid in het Parlement steunt. In afwachting daarvan hoopt Subardjo toespitsing van de verhoudingen te voorkomen. Hij betreurde, dat Lamping niet tijdig uitleg van de Grondwetwijziging had gegeven en dat de naam Nederlands Nieuw-Guinea werd. West-Nieuw-Guinea zou minder moeilijkheden hebben opgeleverd. Subardjo informeerde, of ons antwoord betekende, dat wij bij besprekingen met Supomo niet over Nieuw-Guinea wilden praten. Ik heb geantwoord dat wij natuurlijk bereid zijn over Nieuw-Guinea te praten, doch dat er niet de geringste kans bestaat, dat overeenstemming verkregen zou kunnen worden. Derhalve heb ik ontraden thans dit punt aan de orde te stellen, aangezien een échec gevaarlijker is dan ontwijken van het probleem. Ik verwacht, dat Subardjo vandaag naar Djakarta zal telegraferen, dat wel de besprekingen in Nederland moeten plaats vinden, dat daarbij ook Nieuw-Guinea aan de orde zal moeten worden gesteld, doch dat men er zeker van moet zijn, dat geen oplossing daarover is te bereiken. Gedeeltelijk succes over de Unieverhouding zou misschien volgens Subardjo de gemoederen tijdelijk tot rust kunnen brengen.

Mijnerzijds heb ik nog eens mijn mening geuit, dat oplossing inzake Nieuw-Guinea ondenkbaar is zolang niet vruchtbare samenwerking in de nieuwe verhouding de weg tot andere psychologische instellingen in Indonesië en Nederland heeft geopend. Morgen spreekt Subardjo in de Assemblee, waarbij hij van plan is te onderstrepen hoe nuttig het is, dat in deze bijeenkomsten overleg tussen Ministers kan plaats vinden. De bespreking verliep in vriendschappelijke sfeer. Hedenmiddag zie ik Acheson.